

Beslutningsreferat for 22. møde i det rådgivende Bevaringsudvalg for Danske Husdyrgenetiske Ressourcer (BDHR) hos oprindelige danske husdyrracer, den 23. maj 2018 på Nøragervej 3, 9240 Nibe, kl. 10 til 16.

Dagsorden

1. **Kl. 9.30: Morgenbrød og kaffe.**
2. **Kl. 10.00: Præsentation af projektet "Fælles hingsteopdræt med udvælgelse af hingste med størst genetisk spredning" v/Avlsforeningen Den Jydske Hest**
3. **Kl. 10.30: Formanden siden sidst**
4. **Information fra medlemmerne – bordrunde**
5. **Idéer til positive historier**
6. Referatet fra sidste møde
7. **Information fra sekretariatet**
 - Status driftsbudget 2018, herunder status på sædproduktion fra bukke
 - Status på sædproduktion fra RDM-tyren CKR-nr. 25073-00482
 - Status for dyretilskud 2018
 - Orientering om ny databeskyttelsesforordning - persondata
 - Status for brugsplaner for tyre i Genbank
 - Status for lukket stambog for Jysk Kvæg
 - Orientering om internationalt arbejde
8. **Orientering om henvendelse om brug af tilskudsmidler i et projekt**
9. **Henvendelse fra Avlsforeningen Den Jydske Hest til behandling**
10. **Henvendelse fra Foreningen Lyngestammen (Korthorn) – *genbehandling***
11. **Henvendelse fra Foreningen Gamle Danske Husdyrracer – *genbehandling***
12. **Evaluering af ordningen om foreningstilskud**
13. **Kl. 12.00: Frokost**
14. **Strategiarbejde – kvalitetssikring af SWOT-analyser til hjemmeside**
15. **Henvendelse fra Naturmælk til behandling**
16. **Status for og idéer til avlsplanlægning hos kvæg v/kvægrepræsentanter**
17. **Eventuelt og mødeevaluering**
18. **Senest kl. 16 – slut**

Ikke til stede:

Jens Ole Mols
Ole Mols
Eskild Lund Ladegaard
Vivi Hunnicke Nielsen
Holger Jessen
Bettina Buhl

Udvalget var ikke beslutningsdygtigt under mødet, idet kun 8 og ikke 9 medlemmer var til stede. Referatet har derfor været i høring hos de medlemmer, som ikke var til stede, hvorfor beslutninger er truffet efter høring.

Ad 1:

Morgenbrød og kaffe

Ad 2:

Helle Dalsgaard, formand for Avlsforeningen Den Jydske Hest, præsenterede projektet "Fælles hingsteopdræt med udvælgelse af hingste med størst genetisk spredning". Projektet udsprang af problemer med at få hingste frem til kåring og at hingstene kom fra få avlere.

I projektet blev 12 hingste udvalgt på baggrund af udskrifter fra SEGES og slægtskabs-beregninger udført af Morten Kargo i EVA-programmet. Projektet er nået ud til anden målgruppe end de inkarnerede avlere. Dyr af umiddelbar lav kvalitet kan have god genetik.

På spørgsmål om, hvad der giver et godt foreningsmiljø, blev følgende fremhævet af foreningens formand:

- Aktive og engagerede medlemmer, som er positive og lydhøre, og som selv byder sig til.
- Medlemmer, der tager hinanden seriøst uanset mening og som accepterer forskelligheder.
- Godt socialt sammenhold generelt – også for nye medlemmer – og godt samarbejde med lokalforeninger.
- Medansvar og ansvarsfølelse for beslutninger og fællesskab.
- Engageret bestyrelse og opbakning til beslutninger truffet af bestyrelsen.
- En formand, som står fast efter behov, f.eks. om brug af avlsprogrammet EVA.
- Orienteringer om, hvad der sker.
- God tilslutning fra medlemmer – ud af foreningens ca. 200 medlemmer mødte mødte f.eks. ca. 80 medlemmer op til generalforsamlingen samt til et interessearrangement.

Bevaringsudvalget besigtigede herefter de Jydske hingste i projektet "Fælles hingsteopdræt med udvælgelse af hingste med størst genetisk spredning".

Ad 3:

Bevaringsudvalgets formand Knud Erik Sørensen orienterede om, at han sammen med formand Birte Boelt for Udvalget for Plantegenetiske Ressourcer havde forespurgt den nye miljø- og fødevareminister om et møde og afventede svar herpå. (*red.* Ministeren har efterfølgende takket nej til mødet).

Formanden gjorde atter opmærksom på den økonomiske skrænt i 2019, idet bevillingen til bevaringsarbejdet med husdyr- og plantegenetiske ressourcer ifølge rammeudmeldingen står til at blive kraftigt reduceret (*red.* fra 6,7 mio.kr. i 2018 til 4,2 mio.kr. i 2019 (knap 40 % reduktion)).

Formanden havde desuden deltaget i et lyttemøde i april hos Landbrugsstyrelsen initieret af Randers Regnskov.

Ad 4:**Dorte Pedersen:**

- Gjorde opmærksom på den offentlige gruppe "Gamle Danske Husdyrracer"¹ på Facebook.
- Forsøger at få geder ydelseskontrolleret, samt at hjælpe til med omsætning af geder ved ophør af besætninger.

¹ <https://da-dk.facebook.com/groups/470219616499219/599384476916065/>

- Finder behov for deling af bukke og brug af avlsprogram til udvælgelse af bukke til evt. bukkestation.
- Projekt om trailer med hus og løbegårde til fremvisning af gamle husdyrracer er i gang.
- Orienterede om, at Copenhagen Goat Milk² er ved at bygge mejeri til forarbejdning af mælk fra sine geder.

Søren Thomassen:

- Oplyste, at formanden for Danmarks Fjerkræavlerforening for Raceavl (DFFR), Niels Rasmussens, var gået bort.
- Specialklubben for Danske Landhøns havde afholdt generalforsamling den 21. april 2018, hvor reglerne var blevet fulgt, herunder om, at bestyrelsesmedlemmer skal være medlem af DFFR, hvorfor det meste af bestyrelsen desværre gik af. Søren var fortsat i bestyrelsen som ny formand og tre nye bestyrelsesmedlemmer var blevet valgt. Specialklubben ville varetage både bevaring og udstilling af Landhøns. Medlemmer fra den afgåede bestyrelse havde stiftet en ny forening "Landhønseringen"³ med ca. 50 medlemmer.
- Orienterede desuden om, at han søger gode eksempler på andehuse, samt at han får besøg af Frank Erichsen.

Christina Nygaard:

Orienterede om fund af lavpatogen fugleinfluenza i en større besætning med slagteænder.

Niels Martin Nielsen:

Foreningen Danske Husdyr har holdt avlerdag med oplæg ved Viking og en fåreavler, og ca. 50 deltog.

Anders Andersen:

Foreningen Danske Husdyr⁴ holder 20 års jubilæum på Museumsgården Karensminde i Billund.

Lis Roborg:

Økologisk Landsforening har økonomiske udfordringer, herunder ifm. projekter.

Ad 5:

Bevaringsudvalget foreslog nyheder og positive historier. Drøftelse om målgrupper, fællesnordisk kommunikation, pjecer, plakater og fotos, samt evt. taletid på kongres.

Ad 6:

Bevaringsudvalget godkendte referatet fra sidste møde.

Punkt 6 fandtes dog lidt indforstået (*red.* Vedrører, at udvalget fastholdt, at det var kvæglinjerne fra Oregaard og Kortegaard som ville indgå i den nye lukkede stambog for denne delpopulation af Jysk Kvæg).

Ad 7:

Produktion af bukkesæd til Statens Genbank var gennemført, hvilket havde gjort et betydeligt indhug i driftsbudgettet, hvorfor der aktuelt kun var få økonomiske midler til rådighed til nye aktiviteter resten af året, udover de aktiviteter der allerede var budgetteret midler til.

Sekretariatet havde ikke fået tilbagemelding på status for produktionen af tyresæd fra RDM-tyren CKR-nr. 25073-00482 (*red.* Der er produceret tyresæd fra tyren).

For så vidt angår produktion af genmateriale, havde Ole Mols ifm. projekt under Danske Husdyr oplyst sekretariatet om, at oocytter kunne udtages fra slagtede køer/kvier og eftermodnes, hvilket giver nye muligheder for genbevaring.

Landbrugsstyrelsen havde i 2018 modtaget 168 ansøgninger om dyretilskud og status var at heraf var der truffet afgørelse i 72 sager (43 %), som var sendt videre til udbetaling.

Landbrugsstyrelsen havde implementeret den nye persondataforordning, herunder implementeret oplysninger herom i årets afgørelser efter den 25. maj 2018, og oprettet en hjemmeside⁵ under Genetiske Ressourcer, hvor yderligere oplysninger kan findes.

² <https://www.facebook.com/Copenhagen-Goat-Milk-177243629278138/> og

³ <http://landhoenseringen.dk/index.html>

⁴ <http://dkhusdyr.dk/foreningen-2/bestyrelsen/index.html>

⁵ <http://lbst.dk/landbrug/genetiske-ressourcer/persondata/>

Brugsplaner for tyresæd fra øvrige kvægracer udover RDM udestod fortsat den sidste kvalitetssikring inden de lægges på hjemmesiden.

Indføring af dyr under den lukkede racekode 47 udestår fortsat, idet afklaring med kvægrepræsentanter og udvalg udestår. Sekretariatet vil udarbejde en procesplan, og afholde møde med kvægrepræsentanterne.

Sekretariatet orienterede udvalget om møder i regi af ERF⁶ og FAO⁷, og oplyste, at i 2018 bliver kun årsmødet i ERF⁶ og det nordiske samarbejde gennem NordGen prioriteret. NordGen Husdyr⁸ har fået finske Mervi Honkatukia som ny leder pr. 1. juni 2018 til erstatning for Peer Berg. Generelt skal der deltage tre nordiske/baltiske lande for at køre et projekt finansieret under NordGen, se f.eks. projekterne NordMilk og NordMeat.

Ad 8:

Sekretariatet oplyste om, at Landbrugsstyrelsen havde modtaget borgerkritik af anvendelsen af projektmidler i et ældre projekt, som var afsluttet. Sekretariatet opfordrede til, at projektmidler bliver anvendt til formålet til gavn for bevaringsarbejdet med genetiske ressourcer. Sekretariatet oplyste, at evt. uanvendte projektmidler som oftest ville kunne anvendes til andre aktiviteter inden for bevaringsarbejdet, såsom nye projekter.

Ad 9:

(Niels Holger Fisker deltog ikke i behandling af sagen).

Bevaringsudvalget besluttede (efter høring), at indstille henvendelsen om tilskud til aktiviteter i Avlsforeningen Den Jydske Hest til et afslag, idet udvalget hverken ønskede eller kunne prioritere at yde tilskud til aktiviteten inden for driftsbudgettet i 2018. Udvalget opfordrede foreningen til at ansøge om projektilskud i 2018, såfremt aktiviteten kunne indeholdes under tilskudsordningens kriterier.

Ad 13 (punkt indskudt):

Frokost.

Ad 10:

(Anders Andersen, Søren Thomassen, Jens Mols, Ole Mols og Eskild Ladegård deltog ikke i behandling af sagen). *Bevaringsudvalget besluttede (efter høring), at udvalget gerne ville indgå en samarbejdsaftale med foreningen, idet udvalget qua sit kommissorie søger samarbejde med avls- og raceforeninger. Bevaringsudvalget besluttede (efter høring) endvidere at indstille foreningen til et tilsagn om tilskud på maksimalt 25.000 kr. i 2018.*

Ad 11:

(Anders Andersen, Søren Thomassen, Jens Mols, Ole Mols og Eskild Ladegård deltog ikke i behandling af sagen). *Bevaringsudvalget besluttede (efter høring), at udvalget gerne ville indgå en samarbejdsaftale med foreningen, idet udvalget qua sit kommissorie søger samarbejde med avls- og raceforeninger. Bevaringsudvalget besluttede (efter høring) endvidere at indstille foreningen til et tilsagn om tilskud på maksimalt 25.000 kr. i 2018. Bevaringsudvalget fandt, at udvalget havde de oplysninger, som udvalget havde brug for til sagens behandling.*

Sekretariatet oplyste Bevaringsudvalget om, at beslutningerne om foreningstilskud ville medføre en reduktion i andelen af midler til projektilskud.

Ad 12:

Diskussion af ordningen om foreningstilskud. *Bevaringsudvalget besluttede (efter høring) at arbejde videre med punktet på næste udvalgs møde.*

Formanden ønskede at udarbejde et beslutningsoplæg i samarbejde med sekretariatet, herunder med information om praksis i udlandet.

Ad 14:

Bevaringsudvalget gennemgik SWOT-analyser. *Bevaringsudvalget besluttede (efter høring) at indstille, at de færdige analyser blev lagt på hjemmesiden med en indledning.*

⁶ European Regional Focal Point for Animal Genetic Resources - <https://rfp-europe.org/>.

⁷ Workshop for nationale koordinatorer: <http://www.fao.org/ag/againfo/programmes/en/genetics/natcord.html>

⁸ <https://www.nordgen.org/en/farm-animals/>

Ad 15:

Bevaringsudvalget ønskede, at orienteringen fra Naturmælk skulle genfremsendes til udvalget, og udvalgets ville notere sig henvendelsen.

Ad 16:

Niels Martin Nielsen orienterede Bevaringsudvalget om sine overvejelser vedrørende avlsplanlægning hos kvæg.

Ad 17:

Dorte Pedersen oplyste om, at der var mangel på Jysk Kvæg på Sjælland.

Formanden ville i samarbejde med sekretariatet overveje, om datoen for næste møde skulle flyttes grundet ferietrafik.

Bevaringsudvalget besluttede (efter høring), at søge at få et oplæg fra en forening for mindre husdyr på sit næste møde.

Ad 16:

Mødet afsluttet kl. 16:08.